

WOJEWODA ŁÓDZKI

Łódź, dnia 16 lipca 2026 r.

PNIK-I.4131.497.2026

Rada Gminy Pabianice

Rozstrzygnięcie nadzorcze

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2026 r. poz. 662)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr XXXI/192/2026 Rady Gminy Pabianice z dnia 25 czerwca 2026 r. w sprawie przyjęcia „Regulaminu przyznawania nagród za wyniki w nauce lub inne osiągnięcia edukacyjne, sportowe dla uczniów szkół z terenu Gminy Pabianice”.

Uzasadnienie

Na mocy przedmiotowej uchwały Rada Gminy Pabianice przyjęła „Regulamin przyznawania nagród za wyniki w nauce lub inne osiągnięcia edukacyjne, sportowe dla uczniów szkół z terenu Gminy Pabianice”, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały - dalej regulamin.

Postanowienia uchwały budziły zastrzeżenia organu nadzoru, co spowodowało wszczęcie postępowania nadzorczego i skierowanie do Rady Gminy Pabianice zawiadomienia z dnia 29 czerwca 2026 r. znak: PNIK-I.4131.497.2026.

W odpowiedzi na zawiadomienie o wszczęciu postępowania wskazano, że ewentualne uchylenie przedmiotowej uchwały może nastąpić na sesji zwołanej w drugiej połowie sierpnia 2026 r.

ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI W ŁODZI

90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104, tel.: (+48) 42 664 10 00, fax: (+48) 42 664 10 40Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP: /lodzuw/SkrytkaESP

<https://www.gov.pl/web/uw-lodzki>

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Łódzki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie <https://www.gov.pl/web/uw-lodzki> w zakładce ochrona danych osobowych.

Id: 77357A95-2167-4E04-AA5F-95568F98E192

Mimo powyższego oświadczenia organ nadzoru uznał za zasadne wydanie rozstrzygnięcia nadzorczego w przypadku uchwały, której postanowienia są sprzeczne z prawem, z uwagi na wiążący go trzydziestodniowy termin do wydania stosownego aktu nadzoru.

Organ nadzoru przedstawia następujące stanowisko w sprawie.

Na wstępie należy wskazać, że zgodnie z Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, organy władzy publicznej, do których zaliczane są również organy jednostek samorządu terytorialnego, działają na podstawie i w granicach prawa. Zgodnie z przyjętym w doktrynie stanowiskiem "o ile jednostka ma swobodę działania zgodnie z zasadą, że co nie jest wyraźnie zabronione przez prawo, jest dozwolone, to organy władzy publicznej mogą działać tylko tam i o tyle, o ile prawo je do tego upoważnia". Powyższe oznacza, że każde działanie władzy publicznej powinno znajdować uzasadnienie w przepisie aktu prawnego wyższego rzędu, a tym samym akty prawa stanowione przez jednostki samorządu terytorialnego powinny regulować tylko te kwestie, które wynikają z normy kompetencyjnej. Powyższa zasada oznacza, że norma z Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej wprowadza zakaz domniemywania kompetencji organu władzy publicznej i tym samym nakazuje, by wszelkie działania tego organu były oparte na wyraźnie określonej normie kompetencyjnej (Postanowienie Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 23 sierpnia 2011 r., sygn. akt).

Przechodząc do oceny legalności przedmiotowej uchwały, należy wskazać, że zgodnie z brzmieniem art. 90t ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2025 r. poz. 881 z późn. zm.) „Jednostki samorządu terytorialnego mogą tworzyć regionalne lub lokalne programy:

- 1) wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży;
- 2) wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży".

Zgodnie z treścią ust. 4 tego przepisu: „W przypadku przyjęcia programów, o których mowa w ust. 1, organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego określa szczegółowe warunki udzielania pomocy dzieciom i młodzieży pobierającej naukę na terenie danej jednostki samorządu terytorialnego bez względu na miejsce zamieszkania, formy i zakres tej pomocy, w tym stypendia dla uzdolnionych uczniów oraz tryb postępowania w tych sprawach, uwzględniając w szczególności przedsięwzięcia sprzyjające eliminowaniu barier edukacyjnych, a także osoby lub grupy osób uprawnione do pomocy oraz potrzeby edukacyjne na danym obszarze". Z powyższych regulacji wynika, że ustawodawca w pierwszej kolejności zobowiązał jednostki samorządu terytorialnego do przyjęcia programu, będącego aktem o charakterze wewnętrznym, wyznaczającym kierunki działania w zakresie wyrównywania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży albo wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży. Następnie w oparciu o przyjęty program organ stanowiący gminy winien określić w uchwale podjętej na podstawie art. 90t ust. 4 ustawy o systemie oświaty, szczegółowe warunki, na jakich jest udzielana stosowna pomoc, formy i zakres tej pomocy oraz tryb postępowania w tych sprawach.

ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI W ŁODZI

90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104, tel.: (+48) 42 664 10 00, fax: (+48) 42 664 10 40Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP: /lodzuw/SkrzynkaESP

<https://www.gov.pl/web/uw-lodzki>

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Łódzki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie <https://www.gov.pl/web/uw-lodzki> w zakładce ochrona danych osobowych.

Id: 77357A95-2167-4E04-AA5F-95568F98E192

Powyższe stanowisko, zgodnie z którym dopiero w następstwie przyjęcia powyższego aktu i w celu jego realizacji, rada określa szczegółowe warunki, na jakich jest udzielana stosowna pomoc, formy i zakres tej pomocy oraz tryb postępowania w tych sprawach znajduje potwierdzenie w judykaturze (wyrok WSA w Gdańsku z dnia 21 listopada 2019 r., sygn. akt III SA/Gd 521/19; wyrok NSA z dnia 22 kwietnia 2026 r., sygn. akt III OSK 1925/23).

Tymczasem Rada Gminy Pabianice podjęła uchwałę, w której postanowiła o przyjęciu „Regulaminu przyznawania nagród za wyniki w nauce lub inne osiągnięcia edukacyjne, sportowe dla uczniów szkół z terenu Gminy Pabianice”, bez uprzedniego podjęcia uchwały określającej program wyznaczający kierunki działania w zakresie wyrównywania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży albo wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży. Procedura związana z uchwałą w sprawie warunków przyznawania nagród wójta dla uzdolnionych dzieci i młodzieży została więc naruszona, co stanowi istotne naruszenie prawa, które daje podstawę do stwierdzenia nieważności uchwały w całości.

Ponadto przedmiotowa uchwała nie wypełnia delegacji ustawowej, ponieważ ustawodawca w art. 90t ust. 4 ustawy o systemie oświaty postanowił, że to organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego określa szczegółowe warunki, formy i zakres pomocy oraz tryb postępowania w tych sprawach. Zatem to do wyłącznej kompetencji rady gminy należy określenie wszelkich warunków, od spełnienia których zależeć będzie skuteczne przyznanie nagrody dla zdolnego ucznia oraz ustalenie porządku jego przyznawania, rozumianego jako system działań, uwzględniający określoną kolejność i hierarchię uzależnionych wzajemnie zdarzeń. Ponadto, ustawa o systemie oświaty wskazuje, że to rada ustala, czy będzie to pomoc pieniężna, czy rzeczowa oraz jej zakres, pod pojęciem którego mieści się także wysokość pomocy pieniężnej (por. wyrok WSA w Olsztynie z dnia 6 lipca 2021 r., sygn. akt , wyrok WSA w Olsztynie z dnia 15 czerwca 2021 r., sygn. akt II SA/Ol 273/21, wyrok WSA w Poznaniu z dnia 6 lutego 2019 r., sygn. akt IV SA/Po 1061/18, wyrok NSA z dnia 18 czerwca 2024 r., sygn. akt III OSK 2221/22). W uchwale będącej przedmiotem niniejszego rozstrzygnięcia nadzorczego Rada Gminy Pabianice zaniechała określenia wysokości nagród. W ocenie organu nadzoru przyjęte przez Radę Gminy Pabianice rozwiązanie nie stanowi wypełnienia obowiązku określenia zakresu przyznawanej pomocy, bowiem nie pozwala ustalić konkretnej wysokości nagrody. Nieokreślenie przez organ stanowiący w uchwale dotyczącej szczegółowych warunków, form i zakresu pomocy w ramach wspierania uzdolnionych dzieci i młodzieży obligatoryjnych elementów wskazanych w upoważnieniu ustawowym, tj. wysokości zakresu pomocy, stanowi istotne naruszenie ustawy o systemie oświaty. Powyższe naruszenie prawa implikuje również w tym przypadku organ nadzoru do stwierdzenia przedmiotowej uchwały w całości.

Dodatkowo § 2 ust. 1 pkt 2 oraz ust. 2 pkt 2 regulaminu w sposób istotny narusza prawo, ponieważ przyznanie nagrody wójta za wyniki nauce lub inne osiągnięcia edukacyjne zostało uzależnione również od posiadania bardzo dobrej oceny z zachowania przez ucznia szkoły podstawowej. Ustawodawca w art. 90t ustawy o systemie oświaty używa określenia „uzdolnione dzieci i młodzież”, nie uzależniając przyznania stypendium od określonej oceny z zachowania. Przyjęcie takiego warunku przez radę stanowi zatem przekroczenie zakresu delegacji zawartej w art. 90t ust. 4 ustawy o systemie oświaty. Wskazany w uchwale zmieniającej wymóg posiadania bardzo

ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI W ŁÓDZI

90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104, tel.: (+48) 42 664 10 00, fax: (+48) 42 664 10 40Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP: /lodzuw/SkrzynkaESP

<https://www.gov.pl/web/uw-lodzki>

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Łódzki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie <https://www.gov.pl/web/uw-lodzki> w zakładce ochrona danych osobowych.

Id: 77357A95-2167-4E04-AA5F-95568F98E192

dobrej oceny z zachowania, nie jest bezpośrednim odzwierciedleniem osiągnięć ucznia w nauce, tak jak to ma miejsce w przypadku uzyskiwanego poziomu ocen. Ocena zachowania ucznia odnosi się przede wszystkim do prezentowanej postawy, cech charakteru, kultury osobistej. Cechy te, mimo że z pewnością pożądane i cenione, to jednak nie mogą być uwzględniane jako kryteria potwierdzające stricte szczególne osiągnięcia ucznia w nauce uprawniające do stypendium (tak w wyroku WSA w Olsztynie z dnia 11 maja 2021 r., sygn. akt II SA/Ol 298/21).

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem sądów administracyjnych taki warunek udzielenia wsparcia, jak ocena z zachowania, nie może stanowić przesłanki przyznania pomocy (stypendium oraz nagrody) na podstawie art. 90t ust. 4 ustawy o systemie oświaty. Zatem jedynie kryterium bycia uczniem uzdolnionym, posiadającym konkretne osiągnięcia lub wyniki w nauce, powinno stanowić podstawę do wsparcia jego edukacji (wyrok WSA w Poznaniu z dnia 10 października 2019 r., sygn. akt IV SA/Po 321/19). W judykaturze podkreśla się także, że wadą nieważności dotknięta jest regulacja, która uzależnia przyznanie stypendiów od braku nieusprawiedliwionych nieobecności na zajęciach edukacyjnych (wyrok WSA w Rzeszowie z dnia 4 grudnia 2019 r., sygn. akt II SA/Rz 1147/19). Szczegółowe warunki udzielania stypendium powinny być ustalone w taki sposób, aby zapewnić realizację wsparcia uczniów uzdolnionych bez ich różnicowania według innego niż określone w ustawie kryterium uzdolnień dzieci i młodzieży (wyrok WSA w Gliwicach z dnia 2 lipca 2019 r., sygn. akt III SA/Gl 426/19). Kierując się metodą językową wykładni przepisów prawa należy zauważyć, że za „uzdolnionego” trzeba uznać kogoś, kto posiada odpowiednie zdolności czy umiejętności rozwinięte na tyle by wyróżniał się z grona pozostałych osób uczących się. W zakresie tegoż określenia nie mieści się to jak dana osoba się zachowuje (wyrok WSA w Łodzi z dnia 15 czerwca 2023 r., sygn. akt III SA/Łd 294/23).

W sytuacji, w której przedmiotowa uchwała w istotny sposób narusza ww. przepisy prawa, wydanie rozstrzygnięcia nadzorczego jest uzasadnione i należało orzec jak na wstępie.

Powyższe rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi (90-434 Łódź, ul. Piotrkowska 135), za pośrednictwem Wojewody Łódzkiego w terminie 30 dni od dnia jego doręczenia. Skargę wnosi się w dwóch egzemplarzach.

WOJEWODA ŁÓDZKI

Dorota Ryl

Do wiadomości:

Wójt Gminy Pabianice

ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI W ŁODZI

90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104, tel.: (+48) 42 664 10 00, fax: (+48) 42 664 10 40Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP: /lodzuw/SkrytkaESP

<https://www.gov.pl/web/uw-lodzki>

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Łódzki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie <https://www.gov.pl/web/uw-lodzki> w zakładce ochrona danych osobowych.

Id: 77357A95-2167-4E04-AA5F-95568F98E192